

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 21

27. května 2018

Cena: 8 Kč

Výzva autorům Blahoslavu

Prosíme autory, kteří chtějí přispět svou tvorbou do připravovaného kalendáře Blahoslav 2019, aby poslali svůj příspěvek na adresu olomoucké diecéze ČČSH: Žilinská 113/5, 779 00 Olomouc nebo e-mailem: dieceze.olomouc@ccsh.cz do konce května.

Dávali jsme Bacha

Nechci se přít, ale tvrdím, že varhany patří ke kostelu tak, jako hudba a zpěv k naší československé liturgii nebo chcete-li, jako žena k muži. Nebo naopak.

Pod titulem „Dáváme Bacha“ si na již třetím ročníku setkávání mladých varhaníků dali v zaplněném žamberckém Husově sboru dostaveníčko studenti ZUŠ Petra Ebena z klavírní třídy G. Hrubé, aby si opět po roce přivoněli k varhanickému chlebičku. Že je poněkud jiný, to už účastníci minulých ročníků dobře vědí.

Takový Tobiáš Malý, student kvarty zdejšího gymnázia, by vám celou problematiku vysvětlil rozhodně lépe než já. On je totiž nejen vlastníkem cenných trofejí z klavírních soutěží, ale je i skutečným varhaníkem. Hru na klavír studuje od svých čtyř let u O. Dominikusové a varhanní hru od dvanácti let u J. Kinscherové v Letohradě.

Klávesnice všech možných i nemožných IT-udělátek používají miliardy lidí; ale ovládnout tu dlouhatánskou řadu bílých a černých kláves klavíru či varhanní manuál pro hru rukama,

pedál pro hru nohama, k tomu rejstříkové rukojeti a já nevím co ještě a okouzlit obecenstvo natolik, aby vás odměňovalo ovacemi, tak to už je, vážení, úplně jiné kafičko.

Dvě hodiny prožité v Husově sboru v sympatické společnosti nadějných služebníků paní Hudby utekly rychle jako voda. Díky panu Foglovi a jeho přenosové technice měli návštěvníci koncertu jedinečnou možnost opět sledovat veškeré zajímavé dění na kůru. Takřikajíc „dávám Bacha“, jak a který z těch právě se prezentujících „dává“ zrovna toho na plakátech slibovaného Bacha. Musím říci, že se všichni, pro mladé pianisty nezvyklého úkolu, zhostili se ctí a hráli moc hezky. Však je také pochválila při závěrečné děkovačce ředitelka ZUŠ Petra Ebena H. Chvátilová tak, jak to umí jen ona. Hodně se tleskalo a ten potlesk patřil jistě nejen vystupujícím, ale všem těm dobrým a starostlivým rodičům, bez kterých by žádná, ani ta nejvřelější škola nic nedokázala. Byl poděkováním i úctyhodným učitelům uměleckých škol ze Žamberka i ze sousedního Letohradu. Jejich podíl na výchově nadané mládeže nedokážu slovem dostatečně ocenit. Vždy jsem choval obdiv k lidem, kteří vládnu uměním, které dělá můj život pěknějším a navrch dokážou něco z toho naučit i další. Poklona patří také sestřám, které připravují bohaté, mezi účastníky vyhlášené „husitské pohoštění“.

A náš milý Johann Sebastian? Tak ten jistě zaslouženě obývá onu, nám křesťanům důvěrně známou destinaci, odkud má přenáranný výhled na to naše pozemské snažení. Snad se obrátí ke svým kolegům z branže a prohlásí: „Tedy řeknu vám, pánové, zase jednou jsem v kostele viděl krásné a šikovné děti“. **Milan Brož**

Malby Jana Amose Komenského a Jana Žižky z Trocnova v interiéru Sboru Církve československé husitské v Kunčicích pod Ondřejníkem, který si 27. května 2018 připomíná devadesáté výročí svého založení

K vývoji a podobě liturgického oděvu v ČČSH

První duchovní Církve československé husitské byli římskokatolíci kněží a užívali zprvu bohoslužebné oděvy Římskokatolické církve.

Ornáty byly duchovními Církve československé záhy odkládány. Duchovní Církve československé užívali kleriku (talár), rochetu a štolu, jak dokládají dobové fotografie. Na rochetu se našival symbol kalicha. Později se rocheta přestala užívat a někteří duchovní neužívali ani štolu. V čase tzv. pravoslavné krize například v Olomouci duchovní místo kalicha nosil na rochetě pravoslavný kříž. Pravoslavně orientovaní duchovní nosili pravoslavná liturgická roucha. Na Moravě, ale i v Čechách se užívalo i bílé bohoslužebné roucho. Na prsou byl umístěn červený kalich.

Na prvním sněmu v roce 1924 bylo v referátu prof. Františka Kalouse charakterizováno roucho duchovního ČČS taktó: „Označením úřadu duchovního je bílá štola na černém

taláru.“ Bylo zde též řečeno, že štolu je možné ozdobit a součástí oděvu je i baret – jednoduchá černá pokrývka na hlavu užívaná při úkonech konaných ve venkovním prostředí. Karel Farský nosil bílou i vyšívanou štolu na černém taláru, avšak očekával vývoj bohoslužebného roucha Církve československé směrem k jeho světlejší podobě.

Vilíbald Růžička proslavoval světlou štolu vyšívanou s kalichem a černou štolu pro pohřební obřady. V roce 1931 byl přijat tento Růžičkův návrh. Za patriarchátu G. A. Procházky se nosila štola

se spojenými rameny, proto symbol kalicha byl vyšíto přímo na štolu. V bohoslužebné knize ČČS z roku 1939 je talár jako bohoslužebné roucho blíže specifikován tak, že je „černé barvy, řasnatý a splývající, u krku uzavřený a sahající až po kotníky. Límeček je ležatý, sametový“. V řádu přijatém na VI. sněmu ČČSH v roce 1971 je řečeno: „Obřadním oděvem kněze ČČSH je černý talár u krku uzavřený, s červeným kalichem na prsou a štolu. Pokrývkou hlavy je biret. Kazatelé z povolání používají talár se znakem ČČSH podle schválení ústřední rady.“

V Řádu duchovenství z roku 2004 je uvedeno: „Všichni duchovní ČČSH používají při svátostných a mimosvátostných obřadech a při zvláštních slavnostních příleži-

tostech bohoslužebný oděv v souladu s Bohoslužebným řádem. Duchovní jsou povinni bránit zneužití tohoto oděvu.“ Talár užívali duchovní a kazatelé, ale nikoli pastorační asistenti. Podle nových pravidel z roku 2016 jej mohou užívat též bohoslovci ČČSH.

Jak štola, tak i talár jsou ve svém historickém původu oděvem a označením duchovního.

Talár, ačkoli pochází z univerzitního prostředí, je ve svém počátku kněžským oděvem. Na středověkých univerzitách učili původně duchovní, kteří talár užívali. Později se užívaní talárů v univerzitním

prostředí rozšířilo i mezi další vyučující, kteří duchovními nebyli.

Jedním z možných výkladů našeho bohoslužebného oděvu je jeho „spojující“ charakter. V bohoslužebném oděvu duchovního ČČSH totiž došlo ke spojení „evangelického“ taláru s důrazem na kázání a učení evangelia na jedné straně a římskokatolické i pravoslavné štoly jako svátostné služby a hodnosti kněze na straně druhé. Specifickým znakem je kalich – symbol husitství, utrakvismu a české reformace.

Bohoslužebný oděv duchovního ČČSH vyjadřuje jeho služebnou funkci a církevní poslání odkazující k vyšší autoritě, kterou je Ježíš Kristus.

Tomáš Butta
patriarcha

Fotografie: Helena Votočková

C Í R K E V Č E S K O S L O V E N S K Á H U S I T S K Á

Přijměte naše srdečné pozvání na přednášku Mjr. Mgr. Davida Tomčíka

na téma

Vojeňští kaplani v Armádě ČR v minulosti a dnes

jež se uskuteční

v budově Ústřední rady ČČSH v Praze 6, Wuchterlově ul. 5, 31. května 2018 od 18 hodin.

Přednáška je konána v rámci projektu „Církev československá husitská ke 100. výročí republiky /ČSR/“ pod záštitou patriarchy ČČSH ThDr. Tomáše Butty, Th.D. a starosty Městské části Praha 6 Mgr. Ondřeje Koláře

Kázání Marianne Christiansenové, biskupky Evangelické Luterské církve v Dánsku

Dánská biskupka M. Christiansenová navštívila Českou republiku v dubnu. Své kázání pronesla na bohoslužbě v pražském chrámu sv. Mikuláše v neděli 22. 4. sv. Mikuláše CČSH v Praze.

Milá obci, v našem dánském zpěvníku je chorál uvedený pod jménem Mistra Jana Husa. Text přeložil Martin Luther a později i dánský autor. Český text neznám, ale latinský začíná: *Jesus Christus nostra Salus – Ježíš Kristus, náš zachránce*. Začáteční písmena první sloky tvoří společně jméno Johannes, tedy Jan. Uvádí se nicméně, že chorál byl napsán již před dobou Husa, jmenovitě Janem z Jenštejna, tehdejší pražským arcibiskupem. Ale svůj význam má píseň právě pro husitskou tradici. Jedna ze slok zní:

O quam magna tu fecisti quid te, Christe, impressisti Vini et panis specie apparentum in facie.

Sloka chválí největší div, že se Ježíš Kristus sám v chlebu a vínu dává a sám sebe nám tak obětuje. Tajemství a současně přesto každodenní, zcela jasná událost.

Mám velkou radost, že my, kteří jsme přijeli z Dánska, hadrslevské

diecéze, vás můžeme navštívit, naši husitskou partnerskou obec. A sdílet s vámi evangelium!

Jsme spojeni nejen skrze křesťanské společenství, ale též prostřednictvím naší tradice chorálů. Máme v našem písňovém pokladu melodie z české a husitské tradice, které jsou inspirovány Janem Husem. Tyto chorály byly nesené dále prostřednictvím reformačního hnutí a luterského zpěvu. A zvláště radostné je, že se setkáváme v neděli církevního roku, kdy slyšíme o dobrém pastýři. Neboť dobrý pastýř, který všechny ovčí stáda svolává do jednoho ovčince, znázorňuje též naši sounáležitost. Text o tom hovoří v 10. kapitole Janova evangelia (J 10,11- 18)

Existují dobré důvody pro to přijmout pastýře jako vzor a to též pro všechna lidská vedení a pro lidskou odpovědnost. Pastýř je rozvázná, zdánlivě bezmocná vedoucí osoba, která převážně vychází z toho, že hledá ztracené, zraněné obvažuje

a slabé posiluje. Pastýř je pastýřem všech ovcí, nejen těch silných.

Pokušení vykonávat vedení jako silný muž nebo jako silná žena, zajistit pořádek a blahobyť pro většinu a utlačovat některé, kteří jsou jiní, je stále silně přítomno mezi lidmi. Když zapomeneme na pastýře jako ideál pro lidské vedení, je cesta vyrovnána čistě pro vykonávání moci, která podporuje tučné a silné ovce, a zbytek přenechává vlkovi. A to nemůže nikdy být forma odpovědnosti, k níž nás volá pastýř: Ty máš být strážcem svého bratra a pastýřem jehňátek (beránků). Ty máš dát najevo péči a odpovědnost také v lidských mocenských vztazích. Neboť lidské vztahy budou vždy odrážet ty Boží, v něž věříme, pokud vůbec dokážeme myslet na něco jiného než na sebe a podle toho, které moci v našem bytí důvěřujeme jako nejsilnější. A když budeme naslouchat dobrému Pastýři, který k nám dnes mluví, pak uslyšíme, že Kristus obraz pastýře

téměř rozbíjí a pořádek světa staví na hlavu: „Já jsem dobrý pastýř. A dobrý pastýř vydá svůj život za ovce.“

Pastýř, který se sám stane beránkem, a který se obětuje.

Beránek je pastýř, pastýř je beránek, největší se má stát nejmenším a nejnepatrnějším největším.

Beránek je pastýř – pastýř je obět. Krev je prolita a země ji přijala, ale jeho smrt bude životem pro zemi, do níž krev vytekla. To slavíme a za to jsme vděční pokaždé, když přijímáme večeři Páně jako chleba a víno, tělo a krev. Ve světle toho takto žít, jsme pokřtěni a k tomu uschopněni, abychom se se všemi ostatními dělili na této zemi, která je jediné smrti a vzkříšením Ježíše Krista požehnána a smiřena. „Mám ještě další ovce, které nejsou z tohoto ovčince,“ říká Ježíš. „I ty musím přivést, a uslyší můj hlas a bude jedno stádo a jeden pastýř.“ Kdo jsou další ovce? To nevíme a nic nám potom není. Jen to je důležité, že kromě nás jsou ještě další a je více ovcí. Jsou to ti, které bereme jako ty, kdo stojí vně; my to jsme, když takto o nás druzí smýšlejí. Ostatní

(druzí, jiní, další) patří také vždy k Pastýři Ježíšovi. Ostatní jsou také všichni ti, kteří již před námi zemřeli, všichni ti, kteří jako Ábel odešli na místo, které neznáme.

Jednoho krásného dne se pro nás stane viditelným, že my všichni jsme jedno stádo, a je jeden Pastýř, kdy Boží láska bude všechno ve všem, a to je věčný život. Vzkříšení z hlubiny a temna, z viny do světla, radosti a smiřeni, je cesta Pastýře, jeho věčný pohyb ze smrti do života. Tento pohyb učinil pro naši cestu. A když Pastýř říká, že jsme jedno stádo, můžeme to vzájemně vnímat tak, že máme společnou cestu. Když říká, že jsme na cestě domů, pak se smíme cítit také povolání z budoucnosti, volání společně k životu, radosti a smiřeni.

Pokoj od Boha, který převyšuje všechnu moudrost, ochraňuj vaše srdce a mysl v Ježíši Kristu. Amen.

(Kázání je otištěno ve zkrácené podobě. Překlad Hana Tonzarová; v závorkách jsou uvedeny poznámky překladatele)

Na tónech Buberovy praktické filosofie dialogu

Ohlédnutí za konferencí konanou na Husitské teologické fakultě UK v loňském listopadu

Od roku 1921 pojilo rakouského židovského teologa a filosofa náboženství s polskými kořeny Martina Bubera (1878–1965) přátelství s F. Rosenzweigem, se kterým následně od roku 1925 pracoval na překladu hebrejské Bible do němčiny. Roku 1923 bylo vydáno Buberovo nejznámější dílo *Já a Ty*, věnované

filosofii individuálního vztahu s druhou osobou. 1930–1933 vyučoval teologii a etiku na univerzitě ve Frankfurtu; následně vzhledem k silnému tlaku nacismu odjel do Jeruzaléma. Udržoval pražské přátelství s Maxem Brodem a inspirací mu byli S. Kierkegaard, L. Feuerbach či mystika Jakuba Böhmeho.

Buberovi jde v jeho díle především o dialogický princip vztahu, tvořící základ lidství a vrcholící v dimenzi komunikativního obecnství člověka s Bohem. Písmo vnímá jako prostor rozhovoru s věčným Ty, šířkou lásky i absolutní Boží osoby.

Ke stěžejním tvrzením M. Bubera patří teze, že víra je vstupem do celé skutečnosti. Podstatu vztahu, který víru zakládá, je možno připodobnit k vnímané barvě, která není ani pouze ve věci samé, ani v duši či smyslech vnímajícího, uskutečňuje se však v setkání obojího; září tak dlouho, dokud jsou subjekty ve vzá-

jenném vztahu. Ve vztahu k Bohu se přitom nejedná o pouhou religiozitu, náboženský formalismus, nýbrž jde o schopnost vztažení se k Pravdě, na člověku zcela nezávislé, povstávající z reálného setkání s Boží mocí, milostí a velkolepostí, vrcholící v živoucí zkušenosti sdílené, opěťované lásky.

Buberovo vystižení dvojí podstaty lidských vztahů nás vede k poznání, že vždy nevyhnutelně jednáme buď z pozice Já-Ono, pozice vnější, sebestředné, disponující a monologické; nebo tuto tendenci překračujeme do roviny Já-Ty, modu upřim-

ného zájmu a otevřenosti, vyřčeného a přijímaného celou bytostí, v němž jedině je člověk vpravdě osobou. Já-Ty je vztahem vzájemnosti, v němž Já svůj protějšek, za předpokladu jeho svobodného souhlasu, poznává v celku jeho komplexity. Religionista Jan Heller shrnuje, že naučit se říkat Ty, vstupovat do osobních vztahů sebevydávající lásky i tam, kde jsme uvázli v říši Ono, kde jsme si navykli zpředměňovat své okolí, své bližní a mnohdy i sami sebe, je životním úkolem člověka a především křesťana současnosti. **Ruth Kubíčková**

Z kazatelského plánu

1. neděle po svatém Duchu - Nejsvětější Trojice

Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa.

Žalm 8,2

První čtení: Izajáš 6,1-8

Tužby:

1. Abychom v poznání Boží svatosti a lásky prospívali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom naši bohoslužbu v Duchu a v pravdě konali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože naší spásy, v tobě přebývá plnost moci, moudrosti, dobra i lásky. Od tebe, Stvořiteli náš, jsme přijali naše bytí. A věříme, že tvůj Syn přivede každého z nás k plnosti vykoupení! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 8, 12-18

Evangelium: Jan 3, 1-17

Verše k obětování: Žalm 29, 1-2

Verš k požehnání: Galatským 4, 6

Modlitba k požehnání:

Bože naší spásy, děkujeme ti za pozvání k svátostné hostině chleba a kalicha. Pomoz nám, abychom tě s úctou oslavovali a sloužili ti ve všem, co děláme! prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 126, 127, 18, 292, 335

Nad Písmem

Nové srdce

Vzdělaný, uctívaný člen židovské rady, tedy člověk na tzv. vyšší úrovni. Nikodém. Muž mocný, společensky na výši. Zdaleka neměl vše, co by si přál. To, co hledal, našel u prostého galilejského učitele. Nějakou dobu se Nikodém k Ježíšovi veřejně nehlásil, ale sledoval jeho život a přemýšlel o jeho učení. Jinak řečeno dobré společenské postavení, moc a peníze nezaručí člověku klid a mír na duši. Bohatí a vlivní lidé nebývají šťastní, hledají, tápají, bloudí, aniž by si uvědomovali, co a proč hledají. Hmotná a vykrmená zaslepenost znemožňuje člověku pochopit nutnost duchovní obnovy. Snad i proto je Ježíš bližší a pochopitelnější lidem prostým, obyčejným a hlavně pokorným.

Nikodém si myslel, že bude s Ježíšem diskutovat. On mu hned v úvodu říká: „Nepotřebuješ teoretické znalosti, ale duchovní znovuzrození. Uspokojení tvé zvědavosti není tak důležité. To, co opravdu potřebuješ, je nové srdce. Dříve než budeš schopen pochopit hodnotu nebeských věcí, musíš přijmout nový život od Boha. Pokud u tebe nenastane tato změna a neuvidíš všechno v novém světle, nemá pro tebe význam

hovořit se mnou o mé moci a poslání.“ Pro člověka zde není prostor pro žádné diskuse a jedovaté otázky začínající slovy proč a já.

Vítr poznáme podle šumění větví, listů a květů, vidět ho však nemůžeme. Nikdo neví, kde se vzal a kam se ztrácí. Stejně působí i Duch svatý na lidské srdce. O jeho působení se dá říct to samé, co o pohybech větru. Člověk není vždy schopen přesně určit čas, místo a okolnosti, za kterých byl obrácen, to však ještě neznamená, že obrácení neprožil. Nenápadně jako vítr Ježíš stále působí na lidské srdce. Pomalu a nepozorovaně ovlivňuje člověka síla, která ho přivádí ke Kristu. Může se to dít při rozjímání o Spasiteli, při četbě

Písma nebo při poslechu kázání. Najednou se člověk na naléhavou výzvu Ducha s radostí odevzdá Ježíši. Mnozí lidé tomu říkají náhlé obrácení, ale je to výsledek dlouhodobého úsilí Božího Ducha, jeho pozvolné a trpělivé práce.

Tichý a mocný vliv Ducha svatého působí na každého z nás. Přes veškeré pochybnosti, otázky a třeba i osamocení od lidí a v noci přicházíme za Ježíšem. Jeho slova jsou jako žhavé uhlíky zapalující v srdci plamen Lásky. Plamen Lásky, který vítr neuhasí, ovšem vanutím Ducha svatého rozmnoží Lásku po celém světě. Jako vítr roznáší květy, tak Duch roznáší své dary mezi lidmi. Amen. **A. Holínská**

Jan 3,1-17

Hospodine, Bože náš, přiznáváme ti slávu a sílu. Kéž bychom usílovali o dary Ducha svatého a řádně je užívali ku prospěchu všech a k tvé radosti. Děkujeme ti za milost, které se nám dostává. Děkujeme za svou církev, za své rodiny, za všechny okamžiky života, jež můžeme prožívat v tvé blízkosti. S láskou a vděčností se upínáme k tvému Synu a našemu Pánu Ježíši Kristu. On je naším učitelem, lékařem, ochráncem, průvodcem. On je vším, co na svých cestách potřebujeme k životu. Prosíme o požehnání, prosíme o pokoru a moudrost. Amen

Místopředseda dieceznie rady Bratislava vzpomíná

Včera (8. 5.) jsem si připomenul 73 let od skončení 2. světové války. Je nás už málo co jsme přežili, a tak si zde dovoluji zavzpomínat na tuto dobu.

Během roku 1945 jsme stále častěji slyšeli dunění děl, jak se fronta postupně blížila. Už si nepamatuji, kdy jsme kvůli tomu přestali chodit do školy. Viděli jsme ustupující německé vojáky a rodiče nás nabádali, abychom se k nim nepřibližovali. Ale je možné zakázat devítiletým klukům, aby se nedívali na vojáky a zbraně? Dvůrek u mého kamaráda Miloše Darmopila obsadili ustupující maďarští vojáci. Mluvili slovensky, takže jsme jim rozuměli (patrně z jižního Slovenska); svěřovali se nám, že je Němci ženou pryč od domova a oni mají války po krk a chtějí domů. Měli takové malé koníky a na těch

nás vozili. Dali nám i malé mince - penge, které asi platili v Hortyovském Maďarsku. To bylo jediné sblížení s vojáky pro nás v tu dobu nepřátelské strany. Němce jsme sice pozorovali, jak ujížděli v nákladních autech, za kterými tahali občas i děla, ale do kontaktu jsme s nimi nepřišli. 2. května poslala maminka moji sestru Dášu a mě jako obvykle do obchodu pro mléko a chleba. Obchod byl proti evangelickému kostelu na dnešní Štefánikové ulici ve Zlině. Nikdo tehdy netušil, že fronta je už tak blízko. Prodávačka nám dala do plechové konvice mléko a do tašky chléb a my jsme se vraceli domů. Na pravé straně Slovenské ulice je dodnes řada vilek s vysokými kamennými ploty. Nad evangelickým kostelem na levé straně byla louka a jak jsme se dostali na její úroveň, tak nám nad hlava-

mi začali létat kulky. Nevím, jestli stříleli Rusové a proč, neboť nikde kolem nás žádní vojáci nebyli. Pamatuji si, jak kulky litaly do kamenných zidek vil asi 1 metr nad našimi hlavami. Když jsme přišli domů, tak nás rodiče zavedli do sklepa, který sloužil po celou válku i jako protiletadlový kryt a tam jsme čekali schování. Po asi dvou hodinách někdo bouchal na garážové dveře. Otec šel otevřít a tam stál ruský oficír s rumunskými vojáky. Něco na otce křičel, ale v té době jsem rusky neuměl. Můj otec nicméně ruštinu ovládal - i když to byl jazyk, který se naučil ještě v době studií za Rakouska. Jak na oficíra spustil rusky, ten se hned začal usmívat a poté po kratší diskuzi zasalutoval, podal otcí ruku a odešel. Otec nám potom oznámil, že jsme byli osvobozeni a fronta už

přes nás přešla. Potom vysvětloval, že důstojník mluvil cosi o tom, že náš dům je jako dům buržujů vyhládnutý pro umístění štábu a že myslel, že jsme Němci. Když mu otec rusky vysvětlil, že jsme Češi a že Němci přebývali v jiné vile pod námi, tak nás nechal na pokoji. Nevím jak Rusové, ale NKVD asi věděl, že na Slovenské ulici je vila, kde pobývali Němci. Potom byla tato vila skutečně obsazena a býval tam známý velitel partyzánské brigády Jana Žižky z Trocnova, která po dobu války operovala v okolí Zlina. Majora Murzína jsem později často viděl. Měl bradku a po městě jezdil na koni. V tu dobu mi připadal velmi impozantní. Po letech jsem ho viděl v televizi a můj dojem byl odlišný. Bylo to po okupaci roku 1968 a v tu dobu už nám Rusové, zvláště účastníci různých oficiálních delegací, nepripadali nijak sympatičtí.

Největší „atrakcí“ pro nás kluky bylo, že Rusové umístili na louce nad evangelickým kostelem děla a odstřelovali odtud vilu starosty Čipery, kterou obsadili Němci. Motali jsme se kolem děl a pomáhali jsme Rusům ukládat obaly z vystřelených nábojnic. Pak jsem se často z legrace chlubil, že jsem bojoval v Rudé armádě. Radost z osvobození byla veliká, ale záhy se ukázaly jevy, které se měly později negativně projevit na dalším vývoji naší země a ovlivnit i můj osobní osud. Na náměstí u radnice se konalo velké shromáždění. Mluvil tam starosta Čipera, který byl i otcův nadřízený v Baťových závodech, ale i dělník Kyjonka, který začal mluvit o tom, že je třeba se vyrovnat se zrádci a kolaboranty z řad velké buržoazie. Kyjonka měl na sobě červenou košili, červenou vázanku a zdvihal

Dokončení na str. 4

Meditační zahrada plná dětí

Spolek Okap Podbořany letos druhým rokem provozuje farskou zahradu u kostele Božího Spasitele v Podbořanech. Jak se loni ukázalo, a letošek to potvrzuje, nejčastěji si cestu na zahradu najdou skupiny či komunity organizující rodinné či veřejné akce. Zahradu využívají mateřská centra, křesťanské organizace, Klub českých turistů a samozřejmě akce bude pořádat i spolek Okap. „V centru města není kde udělat táborák, uspořádat menší venkovní akci a prostor zahrady je k tomu ideální,“ vysvětluje si zájem Edita Langpaulová ze spolku. Dokonce je dohodnuto, že RMC Jonáš bude mít přímo na zahradě svoji „úschovnu“ hraček, kterou budou moci denně využívat. „Velmi nás také těší, že na zahradě probíhá venkovní výuka z přilehlých základních školách. K tomu letos přihlédneme a zahradu

vybavíme lepším mobiliárem. Neméně nám udělalo radost, že jsme dostali od Města Podbořany 10 000 Kč na certifikovanou houpačku. Zbývá nám získat od sponzorů dalších 16 tisíc k dofinancování,“ uzavírá Langpaulová. A jaké akce se letos na zahradě plánují? Kromě menších akcí mateřských center zde bude první ročník Doupovského jarmarku (26.5.), dřevorezáni v rámci Letních slavností (15. - 16.6.), v létě venkovní promítání, na podzim dušičková akce a před Vánocemi Mikuláš. Poc Vánocích to bude určitě Masopust. „Určitě to není všechno. Program zahrady neustále bobtná, určitě se ještě během roku další zájemci ozvou.“ O zahradu se stará jeden placený pracovník a nově i Základní škola T. G. Masaryka, která má na zahradě bylinkový záhon. **Edita Langpaulová**

Můžete si přečíst

Poutavé vyprávění o nesvatých svatých

Biskup Tichon Ševkunov: Nesvatí svatí a jiné příběhy. Přeložil Antonín Čížek, vydalo nakladatelství Pavel Mervart v roce 2017.

Ruské pravoslavné kláštery a jejich lidé. To je skutečně zajímavé téma. Nabízí se nám z pohledu a od psacího stolu biskupa Tichona Ševkunova. Jeho kniha „Nesvatí svatí a jiné příběhy“ vyšla v Rusku před sedmi lety a český překlad spatřil světlo světa teprve nedávno. Nakladatelství Pavel Mervart láká také informací, že Ševkunovova vyprávění kromě dobrého ohlasu u ruských čtenářů „slaví úspěch i v angličtině, francouzštině, italštině, polštině, srbštině, řečtině či finštině.“ Autor nás tedy zve do ruského monastýru (pravoslavného kláštera) a dělí se o vlastní vzpomínky a informace, které získal. Kniha navíc doplňuje dalšími nejruznějšími příběhy ze svého života.

Hodně prostoru věnuje Pskovskopečerskému klášteru, zajímavému tím, že jeho činnost nebyla v dobách Sovětského svazu přerušena. Ocitáme se v něm hlavně v 70. a 80. letech minulého století a setkáváme se s jeho správci, mnichy, poslušníky (kandidáty mnišského stavu). A také s fenoménem starectví, který nezmysel z ruské pravoslavné církve ani v časech totality. Mě nejvíc zaujala vyprávění o otci Janu Křesťankinovi. Autor knihy na něj vzpomíná jako na svého duchovního rádce a zpovědníka. Říká, že se mu odhalovala Boží vůle s lidmi. Proto Jana Křesťankina navštěvovali hosté i ze vzdálených měst. Přijížděli si pro radu tehdy, když je trápila vážná nemoc nebo měli před sebou

náročnou operaci, řešili problémy v rodině či v práci. „V dávných dobách takové lidi nazývali proroky,“ uvádí na adresu starců biskup.

Ševkunov píše i o tom, co zajímavého zažil jako představený významného Sretěnského kláštera v Moskvě. Svoji knížku zpestřil krátkými vzpomínkami na známé osobnosti. Dočteme se například o tom, jak byl pokřtěn zpívající básník Bulat Okudžava nebo o herci a režisérovi Sergeji Bondarčukovi a jeho hledání Boha na sklonku života. Ale nesvatými svatými jsou tu také neznámí nebo tak trochu zapomenutí lidé. Například mnišky, které v časech Sovětského svazu konaly svou službu tajně, řadová kněžka působící na vesnických farnostech a mnozí další.

Autor v sobě nezapře filmového dokumentaristu. Je dobrým pozorovatelem a mnichy i věřící přátele vypořádává tak, že často zatoužíme aspoň na chvíli být v jejich společnosti. Říká se tomu popularizace. V podstatě jde o vypravěčské umění a velmi přístupný způsob podání. Díky tomu může knížka bavit věřící i čtenáře bez vyznání. Nepravoslavní křesťané tu možná najdou zkušenosti podobné těm svým. Uvidí, že řeší často stejné problémy a radují se ze stejných důvodů, i když je jejich tradice odlišná. Sám název knihy správně napovídá, že se setkáme s lidskostí a dobrou vůlí. Nechme se jimi oslovit. **Jan Zítka**

„Jeden asketa kdysi řekl, že každý pravoslavný křesťan může vyprávět své evangelium, svou dobrou zvěst o setkání s Bohem. Samozřejmě že nikdo nesrovnává taková svědectví s knihami apoštolů, kteří na vlastní oči viděli Syna Božího, když žil na zemi. Ale přesto jsme my, ač slabí a hříšní, jeho učedníky, a na světě není nic krásnějšího než nahlížení na podivuhodné působení Spasitelovy Prozřetelnosti v našem světě.“

Z knihy Nesvatí svatí a jiné příběhy

Z našich setkání

Setkání s Otomarem Dvořákem

Na 20. 3. pozvala dr. Olga Nytrová a Dialog na cestě do Karlína v rámci pravidelných setkání Pražského klubu spisovatelů dramaturga, scenáristu, herce, režiséra, moderátora, redaktora, publicistu, spisovatele a záhadologa. Možná byste očekávali devět hostů. Ale přišel jen jeden. Pan Otomar Dvořák totiž stačil sám všechny tyto profese během života obsáhnout.

Náš host si pro nás připravil povídání o své poslední knize Srdce v kleci. Je to román o Janu Nerudovi. A je napsán tak, že se naplněný karlínský sálek při čtení úryvků výborně bavil. Kouzlo napsaného nespočívá jen v umění spisovatelství. Panu Dvořákovi se totiž povedlo vytvořit fiktivní zpověď s použitím částí původních textů Jana Nerudy, které vkládal do textů svých. Navíc je román sepsán jakoby Nerudovým očima v „ich formě,“ která mu propůjčuje větší autentičnost. Všichni jsme ze školy i vlastní četby znali Nerudovy fejetony. Ne každý však znal jeho život. A právě s ním máme možnost se v knize seznámit. Úryvek o básníku Majerovi, který nám autor předčítal, napověděl, že se určitě u románu nudit nebudeme.

Ve druhé polovině večera jsem se zeptala pana Dvořáka na nejzáhadnější záhadu. Podle něho to jsou jasně BLUDIČKY. „Proč téměř vymizely?“ Je to tím, že se možná jedná o elektromagnetický jev? Má na jejich minimální výskyt vliv přílišná „zadrátovanost“ naší země? Tohle světlující cosi, které se objevuje hlavně v noci a svádí pocestné ze správného směru, dokáže být i dost nebezpečné. Může totiž člověka zmást i zmlátit, jak jsme pochopili z vyprávění našeho hosta.

Na závěr jsme chtěli vědět, jaké má pan Dvořák další plány. Pověděl, že se vyčerpáním psaním o záhadách, a tak nyní píše např. o současných i zaniklých hradech v Praze. Časový záběr jeho psaní je velmi široký, dosud se věnoval obdobím od šestého až do devatenáctého století. „Přemýšlím také, koho dále zpracuju,“ odpovéděl nám. A my se tedy necháme překvapit, zda to bude J. V. Sládek a jeho americká epizoda. Nebo možná Mikoláš Aleš a jeho bratři? Uvidíme. A už se rozhodně těšíme dopředu.

Ať je to ale jak chce, cestou domů jsem si v hlavě urovnávala průběh večera. A pak jsem se začala malinko bát. Vzpomněla jsem si totiž, že nejčastější výskyt Bludiček je, jak jsme se od našeho hosta dozvěděli, v měsíci únoru či březnu (a v říjnu či listopadu) a při teplotách od -6 do +6 stupňů Celsia. A to všechno dnešní třetí úterní večer v měsíci březnu naplňoval. **M. Kněžková**

Odpoledne s křesťanskou meditací

Zveme na odpoledne s křesťanskou meditací. V neděli 3. 6. od 14 do 18.30 hodin v Penzionu Zahrada v Brně na Lipové 26. V úvodních čtyřech bloků meditací se seznámíte s technikou i duchovní stránkou křesťanské meditace. Nebude chybět ani protažení těla - v případě horkého počasí i smočení v bazénu, meditace v chůzi, občerstvení a samozřejmě vzájemné seznámení. Je vhodné si vzít pohodlné oblečení. Vstup volný, dobrovolné příspěvky na úhradu nákladů vítány! Těší se na vás Anna, Kristýna a Jindřich, vedoucí meditačních skupin. V případě dotazů nás kontaktujte na: ccsh.zidenice@seznam.cz red

Zprávy

Smutná zpráva

Oznamujeme, že ve věku 86 let zemřela dne 10. května 2018 sestra Mgr. Dagmar Spáčilová, farářka Církve československé husitské. Sestra Dagmar Spáčilová sloužila v náboženských obcích Heřmanův Městec, Velká Bystřice a Velký Týnec. Rozloučení se zesnulou se konalo ve čtvrtek 17. května ve 14 hodin v Husově sboru v Olomouci (U Husova sboru 538). Na zesnulou jsme vzpomínali v náboženských obcích olomoucké diecéze při bohoslužbách v neděli 20. května.

Rudolf Göbel, biskup,
duchovní Olomoucké diecéze ČČSH
a Diecézní rada ČČSH

„Díky tvé velké lásce do tvého domu vejít smím“
(Žalm 5, 8)

10. ročník
setkání mladých ČČSH
a jejich přátel

28.-30. září
2018

České Budějovice

Plzeňská diecéze
Církve československé husitské

Cena: 250,- | 400,-
(v ceně je ubytování a strava)

www.setkani-ccsh.cz

Setkání mladých ČČSH a jejich přátel

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Nikodém

Poznáte, které výroky Pána Ježíše z jeho rozmluvy s farizejem Nikodémem (Jan 3,1-17) jsou pravdivé a které ne? Pokud ano, snadno získáte písmenka do tajenky.

- Království Boží nemůže spatřit nikdo, kdo se znovu nenarodí. ANO (S) NE (H)
- Každý, kdo chce vejít do království Božího, musí se narodit z vody a země. ANO (I) NE (Y)
- Svědčíme o tom, co jsme nikdy neviděli. ANO (M) NE (N)
- Vy naše svědectví bez výhrad přijímáte. ANO (L) NE (Č)
- Nikdo nevstoupil na nebesa, jen ten, který sestoupil z nebes, Syn člověka. ANO (L) NE (S)
- Syn člověka musí být vyvýšen tak, jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti. ANO (O) NE (U)
- Kdo tomu nevěří, bude mít život věčný. ANO (Z) NE (V)
- Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna. ANO (Ě) NE (M)
- Žádný, kdo v něho věří, nezahyne, ale bude mít věčný život. ANO (K) NE (Š)
- Bůh poslal svého Syna soudit svět. ANO (J) NE (A)

(Řešení z minulého čísla: Zrodila se církev.)

Jana Krajčířiková

Změna programu vzhazena

Místopředseda ...

Dokončení ze str. 3

zařátou pěst tak, jak jsem to později viděl na propagačních plakátech – jako tvrdou pěst dělnické třídy. Záhy se na obchodním domě objevil velký plakát s nápisem *PROTI BATISMU PROTI FAŠISMU*. To značilo, že celý baťovský systém měl být zprofanovaný coby kolaborační. Kyjonka a s ním i dr. Holý se záhy stali představiteli nové nastupující komunistické moci ve Zlíně. Později byli odhaleni jako bývalí kolaboranti gestapa, co měli na svědomí vypálení nějakých obcí na Valašsku tím, že vyrazili Němcům aktivitu partyzánů. Ale v tu dobu byli velkými bojovníky proti kolaborantům a za ty považovali především svoje politické protivníky.

Začali jsme opět chodit do školy. Prvá velká změna byla v tom, že hlavním předmětem přestala být němčina jako za okupace, ale znovu se jí stala čeština. Dále od třetí třídy jsme se začali učit i ruštinu. Velmi jsme to uvítali – v tom čase byli pro nás Rusové osvoboditelé a vše německé bylo zlé, nepřátelské a nenáviděné. Naopak vše ruské bylo pro nás obdivuhodné, slovanské apod. Jak se vše obrátilo v roce 1968, kdy se z Rusů stali okupanti a Němci už nám nevadili... Nenávisť proti Němcům byla po válce extrémně silná, obvyklé rčení bylo mrtvý Němec dobrý Němec. Na tuto nenávisť, která měla kořeny v okupaci, se začala nabalovat i třídní nenávisť a konkrétně ve Zlíně i hanobení všeho, co mělo něco společného s Baťou. Můj otec, který byl vždy přívržencem Masaryka a naší První republiky, se však začal stavět kriticky vůči této atmosféře, odsuzoval divoký odsun Němců a na mnohé po válce vyrostlé protifašistické bojovníky měl svůj názor.

Ve škole se objevily na stěně obrazy prezidenta Beneše a Stalina. Začala se organizovat i různá školní shromáždění na oslavu nové svobody a našich osvoboditelů. Ostatně taková shromáždění na škole byla i za okupace a pamatuji si, jak nám jeden učitel vysvětloval, proč bylo třeba zbavit se Židů. Ten samý už však po osvobození hlásal jinou propagandu. Surovost doby se projevila i v tom, že jsme se povinně se školou zúčastnili veřejné popravy kolaboranta, tak jak to tehdy iniciovaly tzv. Lidové soudy...

Jiří Balajka

Z nabídky divadla MANA

• 28. 05. | 19.30 | Na zdi a za zdi – proč se lidé chovají v kyberprostoru jinak než v reálném životě? Co do našich životů přináší moderní technologie? Autor, externí lektor Národního centra bezpečnějšího internetu, do hry vnáší své zkušenosti z přednáškové činnosti na školách a z kazuistiky problémového chování na internetu. Scénář a režie: V. Vácha. Hraje amatérské divadlo Kairos II. | vstupné 150 Kč | velký sál

• 29. 05. | 20.00 | Je třeba zabít Sekala – válečné drama, rok 1943. Okupace. Moravská vesnice. Strach, co bude dál. Protože on se vrátil. A jedno je jisté. Je třeba ho zabít. Hru o strachu a o nelehkých osudech, hra o tom, co se v lidech skutečně skrývá. Filmový scénář: Jiří Křížan. Dramatizace: Martin Františák v úpravě Marka Kryšky. Hraje amatérské divadlo Do propasti kosti. Rež. M. Kryška | vstupné dobrovolné | velký sál

• 31. 5. | 20.00 | Je třeba zabít Sekala

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

pondělí 28.5. 2018, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
FROM BAROQUE TO JAZZ
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERSHWIN

úterý 29.5. 2018, 17.00
Jan Kalfus – varhany
Yvona Škvárová – mezzosoprán
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 30.5. 2018, 17.00
František Šťastný – varhany, cembalo
Vratislav Vlha – hoboj
G. Ph. TELEMANN, J. S. BACH, W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL

středa 30.5. 2018, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

čtvrtek 31.5. 2018, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 1. 6. 2018, 20.00
RADIO SYMPHONY COLLEGIUM
Marek Zvolánek – trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

sobota 2. 6. 2018, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Miroslav Kejmar – trubka a křídlovka
A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL, T. ALBINONI, J. PACHELBEL

sobota 2. 6. 2018, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

neděle 3. 6. 2018 17.00
CANTO CORNO E ORGANICO
Věra Trojanová – varhany
Radka Kyralová – mezzosoprán
Tomáš Kyrál – lesní roh
J. S. BACH, W. A. MOZART, C. FRANCK, G. CACCINI

neděle 3. 6. 2018, 20.00
PRAGUE STRING ORCHESTRA
Adéla Vondráčková – housle
Vratislav Vlha – hoboj
W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

Z ekumeny

EKUMENICKÁ DELEGÁCIA NAVŠTÍVILA SEVERNÚ KÓREU

V dňoch 3. - 7. mája 2018 navštívila severokórejský Pchjongjang šesťčlenná medzinárodná ekumenická delegácia zložená zo zástupcov Svetovej rady cirkví (SRC) a Svetového spoločenstva reformovaných cirkví (SSRC). Delegáciu spoločne viedli generálny tajomník SRC Olav Fykse Tveit a generálny tajomník SSRC Chris Ferguson. Návšteva sa uskutočnila na pozvanie Kórejskej kresťanskej federácie v Kórejskej ľudovodemokratickej republike (KĽDR).

Táto návšteva sa uskutočnila len niekoľko dní po historickom medzikórejskom summite v obci Pchanmundžom v demilitarizovanej zóne, kde zástupcovia oboch krajín podpísali Pchanmundžomskú deklaráciu kladúcu si za cieľ dosiahnutie mieru, prosperity a zjednotenia na Kórejskom polostrove.

Celosvetové ekumenické hnutie sa už viac než 30 rokov aktívne angažuje v snahách o dialóg, pokojnú koexistenciu a opätovné zjednotenie kórejského ľudu. Vzťahy medzi Kórejskou kresťanskou federáciou v KĽDR, Národnou radou cirkví v Južnej Kórei a členskými cirkvami SRC i SSRC v Južnej Kórei boli a zostávajú ťažiskom záujmu v ekumenickom úsilí o nastolenie mieru a znovuzjednotení Kórejského polostrova.

Počas návštevy KĽDR sa delegácia stretla a diskutovala so zástupcami Kórejskej kresťanskej federácie, ako aj s Jeho Excelenciou Kim Jong Namom, predsedom prezídia Najvyššieho ľudového zhromaždenia KĽDR, a Prof. Dr. Ri Jong Hyokom, predsedom Národného inštitútu pre znovuzjednotenie.

Olav Fykse Tveit sa k návšteve vyjadril nasledovne: „Pchjongjang sme navštívili v krásnom období jari, ktoré je možné pozorovať nielen vo svete prírody, ale taktiež vo vzťahoch medzi ľuďmi a vládami na Kórejskom polostrove. Vieme, že jar je takisto obdobím, v ktorom je potrebné pracovať, aby sme mohli začať dobrú úrodu z toho, čo bolo zasiate.“

Chris Ferguson zase povedal: „SRC a SSRC sú odhodlané spoločne mobilizovať svoje členské cirkvi po celom svete, aby podporovali tieto nové kroky v snahe o tak dlho a túžobne očakávaný mier na Kórejskom polostrove a vo východoázijskom regióne.“

Delegácia vo vyhlásení vydanom 7. mája 2018 nabáda „všetky cirkvi a všetkých kresťanov, ktorí sú naším Pánom Ježišom Kristom volaní k tvorbe pokoja, a všetkých ľudí dobrej vôle po celom svete, aby sa pridali k podpore kórejských iniciatív vyjadrených v Pchanmundžomskej deklarácii ako k základu a rámcu pre dosiahnutie udržateľného mieru pre kórejský ľud, pre tento región a pre celý svet.“

Spracované podľa tlačovej správy na internetovej stránke SSRC tu. Plný text vyhlásenia ekumenickej delegácie je k dispozícii na internetovej stránke SRC tu.

Autor: Pavol Bargár. Dle Info.dingir.cz

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: Mgr. Jan Zítka, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklamace: tel. 220 398 117

